

ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ' ΤΑΞΗΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Πλάτων, Φαίδων, 85 a-b

Στο έργο «Φαίδων» του Πλάτωνα γίνεται διάλογος «περί ψυχής», όπου υποστηρίζεται η αθανασία της ψυχής, με τον συλλογισμό ότι η ψυχή που μετέχει στην Ιδέα της ζωής δεν μπορεί να δεχτεί μέσα της την Ιδέα του θανάτου. Στο προκείμενο, ο Σωκράτης διερευνά το νόημα του «κύκνειου άσματος».

Καί, ὡς ἔοικε, τῶν κύκνων δοκῶ φαυλότερος ὑμῖν εἶναι τὴν μαντικὴν, οἱ ἐπειδὴν αἴσθωνται ὅτι δεῖ αὐτοὺς ἀποθανεῖν, ἄδοντες καὶ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ, τότε δὴ πλεῖστα καὶ κάλλιστα ἄδουσι, γεγηθότες ὅτι μέλλουσι παρὰ τὸν θεὸν ἀπιέναι οὐπὲρ εἰσι θεράποντες. Οἱ δ' ἄνθρωποι διὰ τὸ αὐτῶν δέος τοῦ θανάτου καὶ τῶν κύκνων καταψεύδονται, καὶ φασιν αὐτοὺς θρηνοῦντας τὸν θάνατον ὑπὸ λύπης ἐξάδειν, καὶ οὐ λογίζονται ὅτι οὐδὲν ὄρνεον ἄδει ὅταν πεινῆ ἢ ριγῶ ἢ τινα ἄλλην λύπην λυπῆται, οὐδὲ αὐτὴ ἢ τε ἀηδῶν καὶ χελιδῶν καὶ ὁ ἔποψ, ἃ δὴ φασὶ διὰ λύπην θρηνοῦντα ἄδειν. ἀλλ' οὔτε ταῦτά μοι φαίνεται **λυπούμενα** ἄδειν οὔτε οἱ κύκνοι, ἀλλ' ἄτε, οἶμαι, τοῦ Ἀπόλλωνος ὄντες, μαντικοὶ τέ εἰσι καὶ προειδότες τὰ ἐν Ἄιδου ἀγαθὰ ἄδουσι καὶ τέρπονται ἐκείνην τὴν ἡμέραν διαφερόντως ἢ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ.

Γ.1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του παρακάτω αποσπάσματος : «**Καί, ὡς ἔοικε..... οὐπὲρ εἰσι θεράποντες**»
Μονάδες 10

Γ.2. Οι κύκνοι, λίγο πριν πεθάνουν, τραγουδούν. Πώς αιτιολογούν το «κύκνειον άσμα» οι άνθρωποι και ποια είναι η θέση του Σωκράτη σχετικά με αυτό;

Μονάδες 10

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΘΕΜΑΤΩΝ : Γ. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ

Γ.3. α.οὔπερ : να γράψετε στον άλλον αριθμό του ίδιου γένους την ονομαστική και την αιτιατική πτώση.

Μονάδες 2

β. να εντοπίσετε τα απαρέμφατα της πρώτης περιόδου του κειμένου, να τα γράψετε στο τετράδιό σας, να τα αναγνωρίσετε γραμματικά και αυτό/-τά που γραμματικά βρίσκεται/-ονται σε αρκτικό χρόνο να το/τα μετατρέψετε σε απαρέμφατο/-τα Αορίστου της ίδιας φωνής, ενώ αυτό/-τά που γραμματικά βρίσκεται/-ονται σε ιστορικό χρόνο να το/τα μετατρέψετε σε απαρέμφατο/-τα Μέλλοντα της ίδιας φωνής.

Μονάδες 3

γ. να γράψετε για καθεμία από τις λέξεις που ακολουθούν τον τύπο που κάθε φορά σας ζητείται :

φαυλότερος : το επίρρημα του επιθέτου στον θετικό βαθμό.

πλείστα : την αιτιατική ενικού του αρσενικού γένους του επιθέτου στον θετικό βαθμό.

θεράποντες : την ονομαστική του ενικού αριθμού.

λογίζονται : το γ' πληθυντικό πρόσωπο της ευκτικής του Μέλλοντα στην ίδια φωνή.

προειδότες : το απαρέμφατο του ίδιου χρόνου και της ίδιας φωνής.

Μονάδες 5

Μονάδες 10

Γ.4. α. «έπειδάν αἰσθώνται ὅτι δεῖ αὐτοὺς ἀποθανεῖν τότε δὴ πλείστα καὶ κάλλιστα ἄδουσι» : να γράψετε την υπόθεση και την απόδοση του υποθετικού λόγου που λανθάνει στο προηγούμενο απόσπασμα (ΜΟΡΙΟ 1), να τον αναγνωρίσετε ως προς το είδος (ΜΟΡΙΟ 1) και στη συνέχεια να τον μετατρέψετε, ώστε να δηλώνει την απλή σκέψη του λέγοντος (ΜΟΡΙΑ 2).

Μονάδες 4

β. «λυπούμενα» : να χαρακτηρίσετε συντακτικά τη μετοχή και στη συνέχεια να την αναλύσετε στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση.

Μονάδες 3

γ. να βρείτε στην τελευταία περίοδο του κειμένου τα κλιτά μέρη του λόγου, εκτός από τους ονοματικούς τύπους, που βρίσκονται σε πτώση ονομαστική και να δηλώσετε τον συντακτικό τους ρόλο.

Μονάδες 3

Μονάδες 10